

Belgisch Instituut voor
postdiensten en telecommunicatie

Mededeling van de Raad van het BIPT van 10 oktober 2023 over samenwerking bij de uitrol van FTTH-netwerken

1. Context

1. In het kader van haar programma "Digital Decade" heeft de Europese Unie als doel een connectiviteit van 1 Gbps voor alle huishoudens in 2030 vooropgesteld. De uitrol van glasvezelnetwerken zo dicht mogelijk bij de eindgebruikers, in het bijzonder tot aan de woningen ("Fibre to the Home" of FTTH), vormt een belangrijke factor om dit doel te bereiken.
2. In de afgelopen maanden hebben verschillende operatoren verklaard dat het belangrijk en zelfs noodzakelijk is om samenwerkingen aan te gaan in plaats van over te gaan tot het dupliceren van glasvezelinfrastructuur, om zo de kosten voor uitrol te verlagen en de glasvezeldekking te versnellen en/of uit te breiden.
3. Tot nu bestond er in België een concurrentie tussen twee breedbandinfrastructuren: een nationaal FTTC-netwerk dat beheerd wordt door Proximus en een HFC-netwerk dat uitgebaat wordt door kabeloperatoren (Telenet in het noorden van het land en VOO in het zuiden). Het bevorderen van een efficiënte concurrentie op basis van infrastructuur is een van de algemene doelstellingen die het regelgevingskader toekent aan nationale regelgevende instanties¹.
4. Het BIPT erkent echter dat het dupliceren van FTTH-infrastructuur significante economische gevolgen kan hebben. De voorlopige resultaten van een studie van het BIPT² bevestigen dat de parallelle uitrol van twee FTTH-netwerken een belangrijke impact heeft op de rendabiliteit van de investeringen, in het bijzonder in minder dichtbevolkte zones van het Belgisch grondgebied. Het BIPT benadrukt dat deze studie wordt uitgevoerd voor informatieve doeleinden; zij is niet bedoeld om de samenwerking tussen operatoren in bepaalde (soorten) geografische zones a priori te bevorderen of te verbieden.

2. Voorwaarden voor een samenwerking

5. Onverminderd de toepassing van het mededingingsrecht is het BIPT bereid, in samenwerking met de mediaregulatoren (CSA, VRM en Medienrat), om alle overeenkomsten of ontwerpovereenkomsten te bestuderen die de operatoren zouden willen sluiten, onafhankelijk van de betrokken geografische zones, dit wil zeggen beperkt tot minder dichtbevolkte zones van het grondgebied of niet.
6. Aangezien deze overeenkomsten zouden worden gesloten tussen concurrerende operatoren of zelfs tussen operatoren die momenteel als operatoren met een aanmerkelijke marktmacht worden aangeduid, zullen de regulatoren er extra aandachtig op toezien dat dergelijke overeenkomsten zodanig worden opgezet dat ze een daadwerkelijke en duurzame concurrentie ten behoeve van de eindgebruikers garanderen.

¹ Artikel 3, lid 2, van het Europees wetboek voor elektronische communicatie.

² Bestek met betrekking tot de houdbaarheid van een concurrentie tussen FTTH-infrastructuren in België, <https://www.bipt.be/operatoren/publicatie/bestek-2022telvhhoverbuild>

7. In het bijzonder:
 - 7.1. Elke infrastructuur die in samenwerking wordt uitgerold, moet open staan en op de lange termijn open blijven voor alle operatoren en niet alleen voor de partijen van de samenwerking.
 - 7.2. Deze openheid moet worden gewaarborgd door de beschikbaarheid van actieve wholesalediensten, maar ook, waar de topologie van de infrastructuur het mogelijk maakt en in ieder geval overal voor nieuwe uitgerolde infrastructuren, passieve wholesalediensten.
 - 7.3. De operatoren die voor een dergelijke infrastructuur verantwoordelijk zijn, moeten ervoor zorgen dat alle operatoren die deze infrastructuur gebruiken of willen gebruiken, een hoge mate van transparantie en niet-discriminatie genieten, onder andere wat betreft de kwaliteit van de dienstverlening, leverings- en hersteltijden, functionaliteiten of informatie.
 - 7.4. De wholesaletarieven voor toegang tot dergelijke infrastructuur moeten daadwerkelijke mededinging (ook op het gebied van prijzen) op de retailmarkt mogelijk maken, ten voordele van consumenten en bedrijven. Deze tarieven moeten met name de hogere take-upgraad weerspiegelen die kan worden verwacht op de lange termijn op één enkele FTTH-infrastructuur.
 - 7.5. De uitrol van deze infrastructuur moet minstens zo snel verlopen en een minstens zo uitgebreide dekking bereiken als in de plannen zonder samenwerking van de operatoren is voorzien.
 - 7.6. De naleving van de bovenstaande voorwaarden moet worden gewaarborgd door een adequaat controleregime.
8. Bovendien spreekt het voor zich dat de contacten en de uitwisseling van informatie tussen concurrenten met het oog op een samenwerking in overeenstemming moeten zijn met het mededingingsrecht en beperkt moeten blijven tot hetgeen strikt noodzakelijk is voor dat doel. De operatoren moeten in dit verband alle passende maatregelen nemen, zo nodig in overleg met de mededingingsautoriteiten.

3. Gevolgen van een samenwerking

9. Indien tegen 15 mei 2024 operatoren overeenkomsten sluiten die de hierboven genoemde principes respecteren, zal het BIPT (in samenwerking met de mediaregulatoren) hiermee rekening houden in zijn volgende marktanalyse, om de behoefte aan regelgeving en/of de vorm die deze moet aannemen, te beoordelen.
10. Indien er later overeenkomsten zouden worden gesloten, zal het BIPT (in samenwerking met de mediaregulatoren) moeten beoordelen of de impact ervan groot genoeg is om een nieuwe marktanalyse te vereisen, dan wel of het noodzakelijk is de (mogelijk) eerder opgelegde verplichtingen te herzien.

11. In afwachting van dergelijke eventuele akkoorden, zet het BIPT (in samenwerking met de mediaregulatoren) de implementatie van de huidig geldende regulering (in het bijzonder de controle van de FTTH-wholesaletarieven) en de voorbereiding van de volgende analyse van de markten voor breedband en omroep voort. De publicatie van de ontwerpbesluiten ter zake zal niet voor 15 mei 2024 plaatsvinden.

12. Het BIPT is bereid de datum van 15 mei 2024 te heroverwegen indien de operatoren zouden meedelen dat zij van plan zijn (een) overeenkomst(en) binnen een redelijke termijn na die datum af te ronden.

Axel Desmedt
Lid van de Raad

Bernardo Herman
Lid van de Raad

Luc Vanfleteren
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad